

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

KLASA: 041-01/21-03/31
URBROJ: 613-07-21-9
Varaždin, 11. studenoga 2021.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Hrvatska socijalno-
liberalna stranka
za 2020.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	4
	Planiranje	5
	Financijski izvještaji	6
III.	REVIZIJA ZA 2020.	13
	Ciljevi i područja revizije	13
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	13
	Metode i postupci revizije	14
	Nalaz za 2020.	15
	Provedba naloga i preporuka	20

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatske socijalno-liberalne stranke (dalje u tekstu: Stranka) za 2020.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2020. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2020. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je pravna osoba čiji je pravni prednik osnovan u svibnju 1989. pod nazivom Hrvatski socijalno liberalni savez. U Registar političkih stranaka upisana je u siječnju 1990. Početkom 2006. održan je Sabor ujedinjenja na kojem se Hrvatski socijalno liberalni savez ujedinio s Liberalnom strankom i od tada djeluju pod nazivom Hrvatska socijalno-liberalna stranka. Sjedište Stranke je Trg Nikole Šubića Zrinskog 17/I, Zagreb.

Statutom iz studenoga 2009. uređen je pravni status, naziv, sjedište i znak te predstavljanje i zastupanje, područje, ciljevi, načela i način djelovanja Stranke, članstvo, oblici organiziranja i unutarnje ustrojstvo, sredstva za rad, prestanak, postupak s imovinom u slučaju prestanka te ostala pitanja značajna za rad Stranke.

Stranka je ustrojena na teritorijalnom načelu, a organizacijski oblici Stranke u pravilu slijede teritorijalni ustroj Republike Hrvatske. Temeljni organizacijski oblik je ogranak, koji se ustrojava na području općine ili grada te gradske četvrti u Gradu Zagrebu, odnosno na području jednog ili više mjesnih odbora. Županijska organizacija ustrojava se na području županije, a na području Grada Zagreba gradska organizacija. Na području Republike Hrvatske koncem 2020. Stranka ima 14 aktivnih županijskih organizacija, Grad Zagreb te 86 aktivnih ogranaka s 15 160 članova. Tijela ogranaka su skupština, izvršni i nadzorni odbor, a županijskih organizacija županijska skupština, vijeće, nadzorni odbor i statutarna komisija. Statutom su utvrđeni način osnivanja te djelokrug poslova navedenih tijela ogranaka i županijskih organizacija.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke ustrojena su sljedeća tijela: Sabor, Središnje vijeće, Predsjedništvo, predsjednik, Nadzorni odbor, Statutarna komisija, Direkcija te politički tajnik.

Sabor je najviše programsko, statutarno i izborno tijelo Stranke. Izborni sabor zasjeda najmanje jednom u četiri godine. Sabor Stranke, između ostalog, donosi i mijenja Temeljna načela, Programska usmjerenja i Statut, usvaja temeljnu rezoluciju Sabora kojom se utvrđuje politika u sljedećem mandatnom razdoblju, donosi poslovnik, odluke i druge akte, bira i razrješuje predsjednika te članove drugih tijela i odlučuje o drugim pitanjima koja se odnose na rad Stranke.

Središnje vijeće je najviše političko i programsko tijelo Stranke između dva Sabora, koje čine 44 člana izabrana na Saboru, među kojima dva člana izabrana s liste kandidata koju predlažu Mladi hrvatski liberali, zastupnici Stranke u Hrvatskom saboru, predstavnici izvršne vlasti iz redova Stranke na razini Republike Hrvatske i predsjednici županijskih vijeća Stranke, odnosno predstavnici Stranke u Gradskoj skupštini Grada Zagreba. Središnje vijeće ima predsjednika i dva potpredsjednika te tajnika. Središnje vijeće na osnovi Temeljnih načela, Statuta i programskih dokumenata donosi odluke i zaključke te daje preporuke, raspravlja o izvješću predsjednika Stranke i odlučuje o njegovu prihvaćanju, donosi prijedloge dokumenata za Sabor, odlučuje o povezivanju Stranke s drugim organizacijama te učlanjivanju u međunarodne organizacije, donosi odluku o stupanju u koaliciju na državnoj razini i istupanju iz nje te obavlja i druge poslove predviđene Statutom i drugim aktima.

Predsjedništvo je najviše izvršno tijelo, koje koordinira i provodi cjelokupnu politiku Stranke te samostalno odlučuje u okviru Temeljnih načela, Statuta i programskih dokumenata, a odgovara Središnjem vijeću Stranke. Predsjedništvo čine predsjednik Stranke, potpredsjednici, politički tajnik, direktor Stranke i najviše deset članova koje imenuje i razrješuje predsjednik Stranke uz potvrdu Središnjeg vijeća. Članovi Predsjedništva ne mogu biti članovi Središnjeg vijeća Stranke. Predsjedništvo ostvaruje Temeljna načela i Statut konkretnim političkim djelovanjem, predlaže Središnjem vijeću stupanje u parlamentarne koalicije i kandidate za državne dužnosnike, donosi odluku o osnivanju kluba zastupnika iz redova Stranke u Hrvatskom saboru, brine se o ustrojstvu, članstvu i promicanju Stranke. Nadalje, potiče tijela Stranke na donošenje odluka iz svoje nadležnosti, odlučuje o tome što je poslovna tajna Stranke, pribavlja i raspoređuje sredstva za djelovanje Stranke te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom. Predsjedništvo je u travnju 2015. donijelo Etički kodeks.

Predsjednik upravlja Strankom i odlučuje o svim tekućim poslovima vezanim za upravljanje Strankom u dogovoru s članovima Predsjedništva. Predstavlja i zastupa Stranku te provodi politiku u skladu s Temeljnim načelima, Statutom i odlukama nadležnih tijela i u tu svrhu donosi provedbene političke odluke, zaključke, upute i druge akte te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom. Predsjednik Stranke u 2020. i u vrijeme obavljanja revizije (srpanj 2021.) je Dario Hrebak.

Nadzorni odbor ocjenjuje, između ostalog, jesu li odluke i rad tijela i dužnosnika Stranke u suglasnosti sa zakonima i drugim propisima, raspolaže li se sredstvima Stranke zakonito, uredno i namjenski te odlučuje o žalbama protiv odluka i postupanja županijskih nadzornih odbora i nadzornih odbora ogranaka. Sastoji se od pet članova, a neposredno je odgovoran Saboru kojem podnosi izvješće o radu.

Statutarna komisija, koju bira Sabor Stranke, donosi konačne odluke o isključenju iz članstva Stranke, ocjenjuje statutarnost općih i drugih akata, odluka i postupaka tijela i dužnosnika te preuzima ovlasti i poslove županijskih statutarnih komisija ako su ispunjene pretpostavke propisane Statutom.

Za obavljanje administrativnih, tehničkih i stručnih poslova osnovana je Direkcija, kojom rukovodi direktor. Pravilnikom o ustrojstvu i radu Direkcije, koji je u listopadu 2006. donijelo Predsjedništvo, uređeno je unutarnje ustrojstvo i djelokrug unutarnjih ustrojstvenih jedinica. Poslove direktora od prosinca 2019. i u vrijeme obavljanja revizije (srpanj 2021.) obavlja Hrvoje Filipović-Grčić, a političkog tajnika Branko Petrinc.

Koncem 2020. u Stranci su bila dva zaposlenika.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbi članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Obavljanje knjigovodstvenih poslova povjereno je knjigovodstvenom servisu, koji osim vođenja poslovnih knjiga obavlja i poslove vezane za sastavljanje financijskih izvještaja, obračun plaća, vođenje evidencija i izdavanje potvrda o dobrovoljnim priložima (donacijama) te članarinama i članskim doprinosima.

Pripremu podataka za unos poslovnih promjena u poslovne knjige obavlja djelatnica Stranke, a dokumentaciju ovjerava direktor Direkcije.

Na svojim mrežnim stranicama Stranka objavljuje financijske dokumente (financijski izvještaji i izvještaji o financiranju izborne promidžbe, izvješća o primljenim donacijama, godišnji program rada i financijski plan) te stranačke dokumente (Statut, Etički kodeks, Temeljna načela Stranke, pristupnice i drugo).

Planiranje

Godišnji program rada Stranke, Financijski plan po računima računskog plana te Financijski plan po aktivnostima za 2020. doneseni su u prosincu 2019. Izmjene i dopune Financijskog plana (po računima računskog plana) donesene su u prosincu 2020., a izmjene i dopune Financijskog plana po aktivnostima nisu donesene.

Financijskim planom po računima računskog plana, prihodi su planirani u iznosu od 1.275.020,00 kn, rashodi u iznosu od 1.274.700,00 kn te planirani rezultat poslovanja (višak prihoda) u iznosu od 320,00 kn. Financijskim planom po aktivnostima rashodi su planirani u jednakom iznosu (od čega se najznačajniji odnose na troškove programa u iznosu od 644.700,00 kn te troškove Direkcije, županijskih organizacija i ogranaka u iznosu od 630.000,00 kn).

Izmjenama i dopunama Financijskog plana prihodi su planirani u iznosu od 1.646.909,00 kn, a rashodi u iznosu od 1.081.252,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode od članarina u iznosu od 25.227,00 kn, prihode po posebnim propisima iz proračuna u iznosu od 1.562.983,00 kn, prihode od imovine u iznosu od 10,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 700,00 kn te druge prihode u iznosu od 57.989,00 kn (prihodi od prodaje dugotrajne imovine 53.798,00 kn, od naknade šteta 792,00 kn i drugi nespomenuti prihodi 3.399,00 kn). Planirani rashodi odnose se na rashode za zaposlene u iznosu od 242.209,00 kn, materijalne rashode u iznosu od 772.930,00 kn (značajniji su planirani za usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 287.647,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu od 123.232,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 47.543,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 45.701,00 kn, komunalne usluge u iznosu od 28.550,00 kn, naknade troškova službenih putovanja u iznosu od 26.169,00 kn, ostale usluge u iznosu od 151.853,00 kn), rashode amortizacije u iznosu od 13.500,00 kn, financijske rashode u iznosu od 4.353,00 kn, rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 2.083,00 kn te druge rashode u iznosu od 46.177,00 kn.

Godišnji program rada Stranke za 2020. sadrži Temeljna načela djelovanja Stranke, redovite stranačke aktivnosti i predstavljanje Stranke u javnosti te međunarodne aktivnosti. Prema Godišnjem programu rada, cilj Stranke je prosperitet društva temeljen na poduzetništvu, obrazovanju, znanosti, očuvanju okoliša, moralnoj odgovornosti i radu. Redovite stranačke aktivnosti Stranka planira provoditi na lokalnoj, područnoj/regionalnoj i nacionalnoj razini putem temeljnih ogranaka, županijskih organizacija Stranke i središnjih tijela Stranke te kroz aktivnosti Direkcije. U vezi s djelovanjem lokalnih tijela Stranke predviđeno je djelovanje općinskih i gradskih ogranaka koji djeluju u skladu sa svojim planovima i programima, usklađenima sa županijskim organizacijama. Tijekom godine središnja tijela Stranke provode aktivnosti putem Središnjeg vijeća, Nadzornog odbora, Statutarne komisije te Predsjedništva. Aktivnosti Direkcije uglavnom se odnose na koordinaciju rada svih sastavnih dijelova Stranke te informiranje članstva o novostima i aktivnostima Stranke tijekom godine. Stranka je punopravni član Liberalne internacionale (LI) i Saveza liberala i demokrata Europe (ALDE), a Mladi hrvatski liberali su punopravni član Mladih europskih liberala (LYMEC).

Prema financijskim mogućnostima, Stranka je predvidjela sudjelovanje u radu međunarodnih organizacija čija je članica i suradnju na projektima edukacije svojih dužnosnika i članova u 2020. sa Zakladom Friedrich Naumann.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz Bilancu. Financijski izvještaji, Godišnji program rada i Financijski plan za 2020., Izmjene i dopune Financijskog plana iz prosinca 2020. te Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti za 2020. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

Financijski plan (s planiranim rezultatom poslovanja) te Financijski plan po aktivnostima za 2020., s mrežnih stranica Stranke, Državni ured za reviziju preuzeo je tijekom obavljanja revizije (srpanj 2021.) te nisu uneseni u informacijski sustav za nadzor financiranja.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2020., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 1.735.235,00 kn, što je 509.845,00 kn ili 41,6 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 88.326,00 kn ili 5,4 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	367.163,00	747.029,00	203,5
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	816.807,00	864.879,00	105,9
3.	Prihodi od članarina	27.826,00	27.313,00	98,2
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	4.000,00	41.739,00	1 043,5
5.	Drugi prihodi	9.594,00	54.275,00	565,7
	Ukupni prihodi	1.225.390,00	1.735.235,00	141,6

Vrijednosno značajniji su prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 864.879,00 kn ili 49,8 % i prihodi iz državnog proračuna u iznosu od 747.029,00 kn ili 43,1 % ukupno ostvarenih prihoda. Svi drugi prihodi iznose 123.327,00 kn ili 7,1 % ukupno ostvarenih prihoda.

Vrijednosno značajnije povećanje prihoda u odnosu na prethodnu godinu odnosi se na više ostvarene prihode iz državnog proračuna za 379.866,00 kn ili 103,5 % zbog više ostvarenih prihoda od sredstava za redovito godišnje financiranje Stranke i naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor.

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 747.029,00 kn. Odnose se na prihode iz državnog proračuna za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 545.108,00 kn i na prihode za naknadu troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 201.921,00 kn.

Prihodi iz državnog proračuna za redovito godišnje financiranje Stranke ostvareni su na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 7/20 i 90/20). Prema navedenim odlukama, Stranci za osvojeno jedno zastupničko mjesto u Hrvatskom saboru (9. saziv), odnosno dva zastupnička mjesta (10. saziv) pripadaju sredstva u iznosu od 545.108,00 kn. Tijekom 2020. sredstva su doznačena za 1. i 2. kvartal (9. saziv) u dva tromjesečna iznosa od 95.178,00 kn, dio 3. kvartala (9. saziv) u iznosu od 21.844,00 kn, dio 3. kvartala (10. saziv) u iznosu od 144.877,00 kn te za 4. kvartal (10. saziv) u iznosu od 188.031,00 kn.

Prihodi iz proračuna za naknadu troškova izborne promidžbe u iznosu od 201.921,00 kn odnose se na sredstva doznačena od Hrvatske demokratske zajednice (nositelja koalicijskog sporazuma) za financiranje izborne promidžbe na temelju Sporazuma o financiranju izborne promidžbe za izbore za zastupnike u Hrvatski sabor 2020. i Odluke o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor (Narodne novine 64/20), kojom je utvrđena visina naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke ostvareni su u iznosu od 864.879,00 kn, od čega se 33.685,00 kn odnosi na naplaćena potraživanja iz prethodnih godina. Navedeni prihodi ostvareni su na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Prema odredbama članaka 6. i 7. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici. Sredstva se raspoređuju na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave. Odredbom članka 96. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, propisano je da će se postupci koji su započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona, a koji nisu dovršeni, dovršiti prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 – pročišćeni tekst, 2/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17).

Odredbama članka 10. navedenog Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, propisano je da odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinice samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice samouprave, a raspoređena sredstva doznaju se na žiroračun političke stranke tromjesečno u jednakim iznosima. Odluku o raspoređivanju sredstava jedinice samouprave dužne su dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu najkasnije u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu odluke, s naznakom broja i datuma objave službenog glasila u kojem je objavljena.

– Prihodi od članarina

Prihodi od članarina ostvareni su u iznosu 27.313,00 kn, a odnose se na članarine u iznosu od 25.796,00 kn (članarine za 2020. u iznosu od 21.756,00 kn, članarine iz prethodnih godina naplaćene u 2020. u iznosu od 4.040,00 kn) te članske doprinose u iznosu od 1.517,00 kn. Odredbama članka 16. Statuta određeno je da su članovi dužni plaćati članarinu. Odlukom Predsjedništva iz lipnja 2014. određena je članarina u iznosu od 5,00 kn mjesečno ili 60,00 kn godišnje. Također, članovi Stranke koji su članovi predstavničkih i izvršnih tijela jedinica lokalne samouprave, zastupnici u Hrvatskom saboru, članovi izvršne vlasti Republike Hrvatske te članovi upravnih vijeća i nadzornih odbora tvrtki u državnom vlasništvu, odlukom Predsjedništva iz veljače 2006., dužni su uplaćivati članski doprinos od 5,0 % netoiznosa svojih primanja na račun Stranke. Evidencije o primitku članarina i članskih doprinosa su vođene i izdavane su potvrde o primitku članarina i članskih doprinosa.

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu od 41.739,00 kn. Odnose se na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u novcu od 43 fizičke osobe u iznosu od 32.439,00 kn i tri pravne osobe u iznosu od 9.300,00 kn. Izvješće o donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti uneseno je i objavljeno u informacijskom sustavu za nadzor financiranja Državnog izbornog povjerenstva. Godišnji dobrovoljni prilogi (donacije) nisu prelazili iznose propisane odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu. Evidencije o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) su vođene i izdavane su potvrde o primitku dobrovoljnih priloga (donacija).

– Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni su u iznosu od 54.275,00 kn. Odnose se na prihode od prodaje službenog vozila u iznosu od 50.000,00 kn, storno (dvostruko evidentiranog) računa u iznosu od 3.000,00 kn, naknadu štete od Hrvatske pošte u iznosu od 792,00 kn, povrat neutrošenog dijela donacije za predsjedničke izbore Dejanu Kovaču u iznosu od 399,00 kn te prihode od imovine u iznosu od 84,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2020., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 1.135.880,00 kn, što je 383.580,00 kn ili 25,2 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 54.628,00 kn ili 5,1 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	306.995,00	245.209,00	79,9
2.	Materijalni rashodi	1.103.853,00	825.598,00	74,8
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	301.209,00	284.555,00	94,5
2.2.	Drugi materijalni rashodi	802.644,00	541.043,00	67,4
3.	Rashodi amortizacije	42.837,00	7.186,00	16,8
4.	Financijski rashodi	7.096,00	5.658,00	79,7
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	7.666,00	5.902,00	77,0
6.	Drugi rashodi	51.013,00	46.327,00	90,8
	Ukupni rashodi	1.519.460,00	1.135.880,00	74,8
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	1.225.390,00	1.735.235,00	141,6
	Višak prihoda	0,00	599.355,00	-
	Manjak prihoda	294.070,00	0,00	-

Najznačajniji udjel imaju materijalni rashodi u iznosu od 825.598,00 kn ili 72,7 % i rashodi za zaposlene u iznosu od 245.209,00 kn ili 21,6 %. Svi drugi rashodi iznose 65.073,00 kn i imaju udjel od 5,7 % u ukupnim rashodima.

U odnosu na prethodnu godinu, znatno manje ostvareni su materijalni rashodi za 278.255,00 kn ili 25,2 %, rashodi za zaposlene za 61.786,00 kn ili 20,1 % (zbog manjeg broja zaposlenih) te rashodi amortizacije za 35.651,00 kn ili 83,2 % (zbog prodaje osobnog automobila neotpisane vrijednosti u iznosu od 39.200,00 kn). Unutar materijalnih rashoda, u odnosu na prethodnu godinu zbog smanjenja aktivnosti u poslovanju nastalih epidemijom bolesti COVID-19 znatno su manji rashodi za reprezentaciju za 134.629,00 kn ili 75,1 % te materijal i energiju za 34.339,00 kn ili 44,7 %.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 245.209,00 kn, a odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 184.802,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 30.492,00 kn i druge rashode za zaposlene u iznosu od 29.915,00 kn. Plaće su obračunane i isplaćene u skladu s propisima.

Drugi rashodi za zaposlene odnose se na naknade prijevoza na posao i s posla u iznosu od 16.315,00 kn, nagrade za rezultate rada u iznosu od 7.500,00 kn, regres za godišnji odmor i božićnicu u iznosu od 6.000,00 kn te troškove putnog naloga za zaposlenika u iznosu od 100,00 kn. Dio navedenih rashoda isplaćen je na temelju odluke Predsjedništva o isplati godišnjeg neoporezivog dijela dohotka za zaposlenike za 2020. (iz siječnja 2020.), prema kojoj svaki zaposlenik ima pravo na isplatu ukupnog godišnjeg neoporezivog dijela dohotka u iznosu od 6.750,00 kn (regres 1.500,00 kn, božićnica 1.500,00 kn i nagrada za radne rezultate 3.750,00 kn).

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu od 284.555,00 kn, što je 25,1 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za izbornu promidžbu za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 201.921,00 kn, promidžbu u okviru redovnog poslovanja Stranke (između ostalog, istraživanje javnog mnijenja, tiskanje brošura i iskaznica, oglašavanja u tiskovinama i na društvenim mrežama) u iznosu od 77.315,00 kn te za izbore za mjesne odbore u iznosu od 5.319,00 kn.

Rashodi za financiranje izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor 2020. u iznosu od 201.921,00 kn odnose se na doznačena sredstva na poseban račun političke stranke koalicijskog partnera (Hrvatske demokratske zajednice). Stranka je u lipnju 2020. zaključila Sporazum o financiranju izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor 2020. s Hrvatskom demokratskom zajednicom i Hrvatskom demokršćanskom strankom. Prema navedenom Sporazumu, Stranka je s Hrvatskom demokratskom zajednicom podnijela kandidacijske liste u I. i II. izornoj jedinici. Poseban račun za financiranje izborne promidžbe otvorila je Hrvatska demokratska zajednica, kao nositelj koalicijskog sporazuma. Također je i sastavila i dostavila Državnom izbornom povjerenstvu Financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe (Obrazac FIN-IZVJ) sa sastavnim dijelovima, koji sadrže podatke za nositelja koalicijskog sporazuma (Hrvatsku demokratsku zajednicu) te koalicijske partnere (Stranku i Hrvatsku demokršćansku stranku). Prema Financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe, za izbor zastupnika u Hrvatski sabor ostvareni su primici u iznosu od 15.885.412,00 kn, troškovi u iznosu od 15.877.845,00 kn te je ostvaren višak prihoda u iznosu od 7.567,00 kn. Na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor 2020. Stranka je osvojila dva zastupnička mjesta.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 541.043,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na ostale usluge u iznosu od 179.487,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu od 127.143,00 kn (značajnije su zakupnine za poslovne prostore u iznosu od 123.074,00 kn), usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 50.583,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 44.698,00 kn, materijal i energiju u iznosu od 42.413,00 kn, računalne usluge u iznosu od 31.155,00 kn, komunalne usluge u iznosu od 31.049,00 kn te naknade troškova službenih putovanja u iznosu od 27.434,00 kn. U okviru ostalih usluga u iznosu od 179.487,00 kn vrijednosno značajnije su usluge komunikacijskog savjetovanja u iznosu od 60.000,00 kn, administrativne usluge u iznosu od 41.435,00 kn, usluge studentskog centra u iznosu od 34.495,00 kn te knjigovodstvene usluge u iznosu od 27.000,00 kn.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 7.186,00 kn, a odnose se na obračun amortizacije dugotrajne imovine (računala, mobiteli i telefonska centrala). Amortizacija je obračunana u skladu s Pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak) prema utvrđenim stopama, osim za računalo nabavljeno u studenome 2020., za koje je primijenjena amortizacijska stopa od 20,0 % (u iznosu od 83,00 kn), umjesto od 25,0 % (u iznosu od 104,00 kn).

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 5.658,00 kn. Odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 4.991,00 kn te negativne tečajne razlike, valutnu klauzulu i kamate u iznosu od 667,00 kn.

– Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni u iznosu od 5.902,00 kn odnose se na dane donacije fizičkim osobama odnosno obiteljima (u naravi i novcu) u iznosu od 5.202,00 kn te lovačkoj udruzi u iznosu od 700,00 kn, na temelju odluka ogranaka i županijskih organizacija (uz odobrenje direktora Direkcije), u skladu s Godišnjim programom rada za 2020.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni u iznosu od 46.327,00 kn odnose se na neotpisanu vrijednost prodanog osobnog automobila u iznosu od 39.200,00 kn, novčane kazne (načelo ravnopravnosti spolova na kandidacijskim listama) u iznosu od 6.977,00 kn te naknadu za prisilnu naplatu u iznosu od 150,00 kn.

– Višak prihoda

Višak prihoda za 2020. (kao i višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju) iskazan je u iznosu od 599.355,00 kn. S obzirom na to da preneseni višak prihoda iz prethodne godine, prema Bilanci iznosi 106.067,00 kn, višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju trebalo je iskazati u iznosu od 705.422,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2020., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 1.032.711,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2020.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2020.	31. prosinca 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	97.364,00	55.958,00	57,5
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	97.364,00	55.958,00	57,5
2.	Financijska imovina	349.451,00	976.753,00	279,5
2.1.	Novac u banci i blagajni	103.701,00	677.475,00	653,3
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	52.505,00	81.611,00	155,4
2.3.	Potraživanja za prihode	193.245,00	217.667,00	112,6
	Ukupno imovina	446.815,00	1.032.711,00	231,1
3.	Obveze	302.713,00	289.254,00	95,6
3.1.	Obveze za rashode	108.597,00	70.508,00	64,9
3.2.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	194.116,00	218.746,00	112,7
4.	Vlastiti izvori	144.102,00	743.457,00	515,9
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	446.815,00	1.032.711,00	231,1

Ukupna vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2020. veća je za 585.896,00 kn ili 131,1 % u odnosu na stanje iskazano početkom 2020. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na novac u banci za 574.525,00 kn ili 692,5 % zbog više ostvarenih prihoda iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Vlastiti izvori veći su za 599.355,00 kn ili 415,9 % zbog iskazanog viška prihoda izvještajnog razdoblja u navedenom iznosu.

Vrijednost nefinancijske imovine u iznosu od 55.958,00 kn odnosi se na opremu (između ostalog, uredsku opremu i namještaj te informatičku i komunikacijsku opremu) u iznosu od 846.918,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu od 29.390,00 kn, knjige u iznosu od 7.131,00 kn te ispravak vrijednosti u iznosu od 827.481,00 kn.

Vrijednost financijske imovine u iznosu od 976.753,00 kn odnosi se na novac u banci u iznosu od 657.493,00 kn i u blagajni u iznosu od 19.982,00 kn, depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo u iznosu od 81.611,00 kn (od čega depozit kod poslovne banke na temelju zaključenog ugovora iz prijašnjih godina u iznosu od 40.000,00 kn i druga potraživanja u iznosu od 41.611,00 kn) te potraživanja za prihode od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 217.667,00 kn. Od ukupnih potraživanja (za prihode i druga potraživanja) u iznosu od 259.278,00 kn, do vremena obavljanja revizije naplaćena su potraživanja u iznosu od 118.531,00 kn ili 45,7 %.

Obveze su koncem 2020. iskazane u iznosu od 289.254,00 kn. Odnose se na naplaćene prihode budućih razdoblja u iznosu od 218.746,00 kn (od čega odgođeno priznavanje prihoda 217.666,00 kn za prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke i unaprijed plaćeni prihodi od članarine 1.080,00 kn) te obveze prema dobavljačima u iznosu od 52.313,00 kn i za zaposlene u iznosu od 18.195,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (srpanj 2021.) u cijelosti su podmirene obveze prema dobavljačima i za zaposlene.

Vlastiti izvori u iznosu od 743.457,00 kn odnose se na vlastite izvore u iznosu od 38.035,00 kn te višak prihoda (raspoloživ u sljedećem razdoblju) u iznosu od 705.422,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2020.

Postupci revizije provedeni su od 23. lipnja do 11. studenoga 2021.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
2. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
3. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
4. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19)
5. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
6. Godišnji program rada, Financijski plan po računima računskog plana i Financijski plan po aktivnostima za 2020. (prosinac 2019.) te Izmjene i dopune Financijskog plana za 2020. (prosinac 2020.)
7. Statut Stranke (studeni 2009.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u stručnim publikacijama, elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s prihodima od članarina i članskih doprinosa, prihodima od dobrovoljnih priloga (donacija), obračunom plaća, naknadama za zaposlene te ulaznim računima. Obavljeni su razgovori s direktorom Direkcije, zaposlenicima Stranke i osobom koja vodi knjigovodstvo za Stranku te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2020.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2020. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijske izvještaje te prihode.

1. Sustav unutarnjih kontrola

- 1.1. Prema odredbama članka 3. i 4. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito, a za njihovo provođenje odgovoran je zakonski zastupnik.

Prema odredbama članka 31. Statuta, Nadzorni odbor ocjenjuje jesu li odluke i rad tijela i dužnosnika Stranke u suglasnosti sa zakonima i drugim propisima, raspolaže li se sredstvima Stranke zakonito, uredno i namjenski te je neposredno odgovoran Saboru Stranke, kojem podnosi izvješće o radu. Tijekom 2020. Nadzorni odbor nije održao nijednu sjednicu niti je podnio izvješće o radu Saboru Stranke. Stranka nije uspostavila učinkovit sustav unutarnjih kontrola. Posljedice slabosti sustava unutarnjih kontrola su utvrđene nepravilnosti u vezi s planiranjem, računovodstvenim poslovanjem, financijskim izvještajima te приходima.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzimati aktivnosti na uspostavljanju učinkovitog sustava unutarnjih kontrola u cilju osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete financijsko-materijalnog poslovanja Stranke.

- 1.2. Stranka je prihvatila preporuku Državnog ureda za reviziju te navodi da je neodržavanje sjednice Nadzornog odbora i nepodnošenje izvješća o radu Saboru Stranke najvećim dijelom posljedica epidemije COVID-19 i potresa u Zagrebu.

2. Planiranje

- 2.1. Godišnji program rada Stranke, Financijski plan po računima računskog plana te Financijski plan po aktivnostima za 2020. doneseni su u prosincu 2019. Izmjene i dopune Financijskog plana (po računima računskog plana) donesene su u prosincu 2020., a izmjene i dopune Financijskog plana po aktivnostima nisu donesene. U Godišnjem programu rada nisu iskazani rashodi te izvori potrebni za provođenje aktivnosti, ali su iskazani u Financijskom planu po aktivnostima.

Financijski plan ni Izmjene i dopune Financijskog plana ne sadrže obrazloženje financijskog plana. Odredbama članka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da se financijski plan sastoji od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata i obrazloženja financijskog plana.

Odredbama članka 17. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, propisano je da se obrazloženje financijskog plana sastoji od obrazloženja skupina prihoda i rashoda te obrazloženja programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan, a obrazloženje programa, aktivnosti i projekata mora sadržavati poveznicu sa programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljanje obrazloženja financijskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

2.2. *Stranka je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju.*

3. Računovodstveno poslovanje

3.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2020., Stranka ima u uporabi sitni inventar u iznosu od 14.427,00 kn (u jednakom iznosu iskazan je sitni inventar u uporabi i ispravak vrijednosti), nabavljen od 2014. do 2017. Nadalje, u okviru rashoda za materijal i energiju, ostvareni su rashodi za sitan inventar u okviru kojeg je u glavnoj knjizi evidentirana vrijednost izrade biste jednog od predsjednika Stranke u iznosu od 5.000,00 kn, mobiteli u iznosu od 3.556,00 kn, ključevi u iznosu od 1.400,00 kn i drugi sitni inventar u iznosu od 2.043,00 kn, odnosno ukupno 11.999,00 kn.

Nabava sitnog inventara evidentirana je u glavnoj knjizi zaduženjem računa rashoda za sitan inventar i odobrenjem računa obveze prema dobavljačima, a trebala je biti evidentirana zaduženjem računa sitnog inventara u uporabi (nefinancijske imovine) i odobrenjem računa obveza prema dobavljačima te zaduženjem računa rashoda za sitni inventar i odobrenjem računa ispravka vrijednosti sitnog inventara. Iz navedenog proizlazi da vrijednost nabavljenog sitnog inventara u iznosu od 6.990,00 kn (mobiteli u iznosu od 3.556,00 kn, ključevi u iznosu od 1.400,00 kn, drugi sitni inventar u iznosu od 2.043,00 kn) nije evidentirana u glavnoj knjizi ni iskazana u Bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2020., na računu sitan inventar u uporabi i ispravak vrijednosti. Odredbama članaka 8. i 12. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, propisano je da nefinancijska imovina obuhvaća, između ostalog, i sitni inventar. Sitni inventar sastoji se od zaliha sitnog inventara i sitnog inventara u upotrebi, koji je dugotrajna materijalna imovina koja se zbog pojedinačne nabavne vrijednosti manje od 3.500,00 kn može pratiti izdvojeno od dugotrajne imovine u skupini računa 02. Sitni inventar otpisuje se jednokratno stavljanjem u uporabu ili kalkulatивно razmjerno trošenju. Sitni inventar u upotrebi zadržava se u evidenciji i iskazuje u bilanci do trenutka prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja.

Izrada biste jednog od predsjednika Stranke u vrijednosti od 5.000,00 kn evidentirana je u glavnoj knjizi u okviru rashoda za materijal i energiju (rashoda za sitan inventar), umjesto na računu nematerijalne proizvedene imovine (umjetnička, literarna i znanstvena djela) jer je pojedinačne nabavne vrijednosti veće od 3.500,00 kn. Iz navedenog proizlazi da vrijednost izrade navedene biste u iznosu od 5.000,00 kn nije evidentirana u glavnoj knjizi ni iskazana u Bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2020. na računu nematerijalne proizvedene imovine (umjetnička, literarna i znanstvena djela).

Vrijednost informatičke opreme u iznosu od 20.739,00 kn (od čega je računalo u vrijednosti od 4.981,00 kn nabavljeno u 2020.) evidentirana je u glavnoj knjizi na računu 0228, kojeg nema prema računskom planu za neprofitne organizacije (a u Bilanci na dan 31. prosinca 2020. iskazana je u okviru računa 0227 – uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene), umjesto na računu 0221 – uredska oprema i namještaj. Odredbama članka 12. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da se unos podataka u glavnu knjigu provodi po unaprijed pripremljenom računskom planu. Prema odredbi članka 6., stavka 1. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, Računskim planom za neprofitne organizacije utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su neprofitne organizacije obvezne knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati sitni inventar, umjetnička djela te informatičku opremu na propisanim računima u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Potraživanja od članarina i članskih doprinosa nisu utvrđena, kao ni evidentirana u poslovnim knjigama te iskazana u financijskim izvještajima. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 10. i 14. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, prema kojima je neprofitna organizacija obvezna u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora i, između ostalog, obvezno voditi analitičku evidenciju potraživanja. Prema podacima Stranke, Stranka je koncem 2020. imala 15 160 članova, visina članarine utvrđena je odlukom Predsjedništva iz lipnja 2014. u iznosu od 60,00 kn godišnje, a prihodi od članarine ostvareni su u iznosu od 27.313,00 kn. Prema odredbi članka 19. Statuta, brisanje iz evidencija članstva provodi se, između ostalog, ako član Stranke nije platio članarinu ni šest mjeseci nakon što ga je ovlašten dužnosnik Stranke pismeno upozorio na obvezu plaćanja članarine. Ogranci su zaduženi za vođenje evidencije članstva i poduzimanje mjera naplate. Direkcija je tijekom 2020. ukazivala predsjednicima ogranaka na poduzimanje mjera naplate, ali se druge aktivnosti nisu provodile.

Državni ured za reviziju nalaže potraživanja za prihode od članarina i članskih doprinosa u financijskim izvještajima iskazati te u poslovnim knjigama evidentirati u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Također, preporučuje poduzimati aktivnosti za naplatu članarine u skladu s odredbama Statuta.

Potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koncem 2020. iznose 217.667,00 kn i čine 84,0 % ukupnih potraživanja. Do vremena obavljanja revizije (srpanj 2021.) Stranka je naplatila 86.242,00 kn ili 39,6 % potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Tijekom 2020. Stranka je provodila usklađivanja, dok druge aktivnosti za naplatu potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu poduzimane.

Državni ured za reviziju preporučuje s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave uskladiti podatke te poduzimati aktivnosti za naplatu potraživanja.

3.2. *Stranka je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju.*

4. Financijski izvještaji

4.1. Financijski izvještaji za 2020.: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca, Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz Bilancu s propisanim prilogima (Godišnji program rada, Financijski plan za 2020., Izmjene i dopune Financijskog plana i Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti za 2020.) dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja u propisanom roku.

U Izvještaju o prihodima i rashodima za 2020. iskazan je višak prihoda (ostvaren u izvještajnom razdoblju) u iznosu od 599.355,00 kn. U jednakom iznosu pogrešno je iskazan i višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju. S obzirom na to da preneseni višak prihoda iz prethodne godine iznosi 106.067,00 kn (kako je točno iskazan u Bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2020.), višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju trebalo je iskazati u iznosu od 705.422,00 kn. Podaci o višku/manjku prihoda iz prethodne godine također su pogrešno iskazani u navedenom Izvještaju (iskazan je manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu od 294.070,00 kn, a trebalo je iskazati višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu od 106.067,00 kn). Prema odredbi članka 28. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.

Državni ured za reviziju nalaže iskazivati podatke u financijskim izvještajima tako da pružaju objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja Stranke u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

4.2. *Stranka je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju te navodi da u Izvještaju o prihodima i rashodima za 2020. preneseni višak prihoda iz prošle godine nije iskazan u informacijskom sustavu za nadzor financiranja Državnog izbornog povjerenstva, a u sustavu Financijske agencije jest. Navodi da je propust nastao jer je sustav Državnog izbornog povjerenstva drukčiji od sustava Financijske agencije te da se navedeni propust neće ponoviti.*

5. Prihodi

- 5.1. Ukupni prihodi ostvareni u iznosu od 1.735.235,00 kn odnose se na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 864.879,00 kn, prihode iz državnog proračuna u iznosu od 747.029,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 41.739,00 kn, prihode od članarina u iznosu od 27.313,00 kn (od čega se na članarine odnosi 25.796,00 kn, a članske doprinose 1.517,00 kn) te druge prihode u iznosu od 54.275,00 kn.

Evidencije o primitku članarina i članskih doprinosa su vođene i izdavane su potvrde o primitku članarina i članskih doprinosa. Evidencije o primitku članarina i članskih doprinosa sadrže ime i prezime uplatitelja, mjesto stanovanja (bez navođenja ulice), osobni identifikacijski broj, datum uplate, iznos uplaćenih sredstava te način uplate. Na evidenciji o primljenim članarinama i članskim doprinosima te u zaglavlju potvrde o primljenim članarinama i članskim doprinosima nije naveden broj posebnog računa za financiranje redovite političke aktivnosti. Prema odredbama članka 3. Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja, političke stranke dužne su voditi evidenciju te izdavati potvrde o primitku članarina i članskih doprinosa. Evidencija treba sadržavati specificirane podatke o uplatiocu (ime i prezime, osobni identifikacijski broj te adresa), datumu uplate, o uplaćenom iznosu u gotovini odnosno na žiro račun. Potvrde sadrže naziv, adresu i osobni identifikacijski broj političke stranke, ime i prezime, osobni identifikacijski broj te adresu člana političke stranke – uplatioca članarine odnosno članskog doprinosa, datum uplate, iznos uplaćenih sredstava, način uplate (u gotovini ili na središnji račun političke stranke), mjesto i datum izdavanja potvrde te potpis ovlaštene osobe. Stranka je obvezna voditi evidencije i izdavati potvrde prema obrascima koji su sastavni dio navedenog Pravilnika.

Državni ured za reviziju nalaže voditi evidenciju i izdavati potvrde o primljenim članarinama i članskim doprinosima sa svim propisanim podacima na obrascima u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.

- 5.2. Stranka je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2019., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2020. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Sustav unutarnjih kontrola	2019.	Poduzimati aktivnosti na uspostavljanju učinkovitog sustava unutarnjih kontrola u cilju osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete financijsko-materijalnog poslovanja Stranke.	30. 6. 2021.	nije provedeno
2.	Planiranje	2019.	Povezivati rashode za izvršavanje aktivnosti planiranih godišnjim programom rada, odnosno financijskim planom kako bi se moglo utvrditi izvršavanje planiranih aktivnosti te omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava, kao i stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.	30. 9. 2021.	u postupku provedbe
3.	Računovodstveno poslovanje	2019.	Evidentirati u poslovnim knjigama te iskazivati u financijskim izvještajima sve prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	30. 6. 2021.	provedeno
4.		2019.	Prihode od članarina i članskih doprinosa u financijskim izvještajima iskazati te u poslovnim knjigama evidentirati u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	30. 6. 2021.	provedeno
5.		2019.	Poduzimati aktivnosti za naplatu članarine u skladu s odredbama Statuta.	30. 6. 2021.	u postupku provedbe
6.		2019.	S jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave uskladiti podatke te poduzimati aktivnosti za naplatu potraživanja.	30. 11. 2021.	u postupku provedbe
7.		2019.	Evidentirati rashode na temelju vjerodostojnih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	odmah	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
8.		2019.	Na računima za robu i usluge navesti za koju su aktivnost, odnosno ciljeve rashodi ostvareni kako bi se moglo nedvojbeno utvrditi da je korištenje financijskih sredstava isključivo vezano za ostvarivanje ciljeva predviđenih godišnjim programom rada i financijskim planom u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima.	30. 4. 2021.	provedeno
9.		2019.	Pri ugovaranju povjeravanja administrativnih usluga i usluga za održavanje informatičkog sustava ugovoriti obvezu izdavanja računa s priloženom specifikacijom obavljenih usluga ili na drugi način osigurati specifikaciju obavljenih usluga. Specifikacija obavljenih usluga trebala bi poslužiti kao podloga za analizu opravdanosti navedenog načina povjeravanja obavljanja usluga.	30. 4. 2021.	provedeno
10.		2019.	Poslovne događaje evidentirati u poslovnim knjigama te iskazati u financijskim izvještajima u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	30. 6. 2021.	provedeno
11.		2019.	Rashode za usluge smještaja i poštarine te rashode reprezentacije i rashode za troškove prijevoza za osobe izvan radnog odnosa evidentirati na odgovarajućim računima računskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	30. 6. 2021.	provedeno
12.		Financijski izvještaji	2019.	Iskazivati podatke u financijskim izvještajima tako da pružaju objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja Stranke u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	28. 2. 2021.
13.	2019.		Sastavljati Bilješke uz Bilancu u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.	28. 2. 2021.	provedeno
14.	Prihodi	2019.	Voditi evidenciju i izdavati potvrde o primljenim članarinama i članskim doprinosima te dobrovoljnim priložima (donacijama) sa svim propisanim podacima na obrascima u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima u informacijski sustav za nadzor financiranja.	30. 9. 2021.	djelomično provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
15.		2019.	Od fizičkih i pravnih osoba koje daju dobrovoljne priloge (donacije) pribaviti izjave da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu odnosno proračunu jedinice samouprave ili zaposlenicima u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma.	30. 9. 2021.	provedeno

Obrazloženje danih naloga i preporuka koji su djelomično provedeni ili u postupku provedbe daje se u nastavku.

- U vezi s povezivanjem rashoda za izvršavanje aktivnosti planiranih godišnjim programom rada, odnosno financijskim planom kako bi se moglo utvrditi izvršavanje planiranih aktivnosti te omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava, kao i stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada, Stranka je za navedeno u postupku pronalaženja informatičkog rješenja.
- Stranka je postupke naplate članarina prenijela na voditelje ogranaka.
- Tijekom 2020. i u vrijeme obavljanja revizije (srpanj 2021.) Stranka je provodila postupke usklađenja podataka s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave kako bi mogla poduzimati mjere za naplatu potraživanja.
- Evidencije o primitku članarina i članskih doprinosa su vođene i izdavane su potvrde o primitku članarina. Spomenute evidencije sadrže ime i prezime uplatitelja, mjesto stanovanja (bez navođenja ulice), osobni identifikacijski broj, datum uplate, iznos uplaćenih sredstava te način uplate, a ne sadrže broj posebnog računa za financiranje redovite političke aktivnosti. Sastavljene evidencije i izdane potvrde o dobrovoljnim priložima (donacijama) sadrže propisane podatke.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.

1.2. *Stranka je prihvatila status naloga i preporuka te navodi da će poduzimati mjere za njihovo provođenje.*